

Weekboek 4: Dappere Patiënten

Mirella Buurman is huisarts in Diemen en bestuurder bij de huisartsenkring Amsterdam. Ze is betrokken bij het initiatief Dappere Dokters, een collectief dat probeert zorg zinnig en zuinig te maken. In 4 weekboeken schrijft ze over dokters, patiënten, zorgverzekeraars en bestuurders met lef (mail@mirellabuurman.nl)

“Dokter, ik heb nog eens goed nagedacht over die derde chemokuur die de oncoloog wil geven maar ik doe het toch maar niet.” Dit zei mijn 47-jarige patiënt met een ongeneeslijke vorm van darmkanker. Hij vond acne als bijwerking onacceptabel. In zijn laatste levensmaanden wilde hij als muzikant nog een paar keer optreden en daarom wilde hij er goed uitzien.

“Ik heb toch die stent laten plaatsen via mijn lies.” Vertelde mijn 83-jarige reuma patiënte die leed aan dichtgeslibde vaten. De cardioloog had haar een bypass operatie aangeraden vanwege een groter overlijdensrisico bij stentplaatsing via de lieslagader. Maar zij zag op tegen de lange narcose. Ze was bang daardoor cognitief achteruit te gaan. Overlijden tijdens de operatie vond ze op haar leeftijd niet zo’n bezwaar.

Twee voorbeelden van patiënten die na zorgvuldige afwegingen van hun eigen wensen en de voor- en nadelen van een behandeling kozen voor zorg die zinnig én zuinig is. Dapper vind ik dat. En het is goed te zien dat de groep dappere patiënten groeit.

Dappere patiënten bereiden zich goed voor op het gesprek met hun arts. Ze weten wat ze van de dokter willen. Ze durven vragen te stellen. Ze willen bij een voorstel tot behandeling of onderzoek, ook de nadelen weten, en het te verwachten resultaat. En zijn er misschien ook (goedkopere) alternatieven? Dappere patiënten kijken bijvoorbeeld eerst op thuisarts.nl wat ze zelf aan hun klachten kunnen doen. Of op de website van de Nederlandse Patiënten en Consumenten Federatie (NPCF) voor tips hoe zinnig en dus zuinig met medicatie om te gaan.

Patiënten zijn steeds kostenbewuster. Niet alleen omdat een onderzoek of behandeling van het eigen risico afgaat. Ook voor de collectieve zorgkosten voelen veel patiënten zich medeverantwoordelijk. Uit een enquête van de NPCF blijkt dat 76% van de deelnemers vindt dat ze zo min mogelijk gebruik moeten maken van spoedeisende hulp omdat dat dure zorg is. Weten dat bepaalde zorg veel kost maakt dat deze patiënten daar niet onnodig een beroep op zullen doen.

Wat hebben deze patiënten nodig van ons dokters? Dat is in de eerste plaats interesse. We moeten nieuwsgierig zijn naar onze patiënten. “Waarom is deze patiënt nu bij mij en wat verwacht ze van mij?” Alleen als we in elk gesprek deze vraag weten te beantwoorden kunnen we onze patiënten van de benodigde informatie voorzien. De kosten van een behandeling kunnen hier onderdeel van zijn. Zo volledig mogelijke informatie is essentieel, wil de patiënt verantwoorde keuzes kunnen maken.

Laten we als dappere dokters, bestuurders en verzekeraars onze patiënten voorzien van de juiste informatie en ondersteuning, opdat ze zelf, als dappere patiënt voor zinnige en zuinige zorg kunnen kiezen.